

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail ism@ism.dk

Dato: 9. december 2009

LOF/ J.nr. 2009-8340

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 3. november 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 61 (SOU Alm. del) – bilag 40.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DF).

Spørgsmål nr. 61:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 17. oktober 2009 fra Foreningen for Voldsramte Kvinder vedr. "Selinas historie", jf. alm. del - bilag 40."

Svar:

Jeg vil gerne igen slå fast, at det naturligvis aldrig må blive acceptabelt at chikanere eller true ægtefæller og kærester, og at regeringen tager partner-vold meget alvorligt.

I lov om social service findes bestemmelser om kommunernes rådgivning til personer med sociale problemer.

Serviceovens § 81 og 82 angiver det specifikke formål med indsatsen over for voksne. Efter § 81 i lov om social service pålægges kommunalbestyrelserne at tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Formålet er at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres, at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder, at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse og yde helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller botilbud efter serviceloven. Til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer skal der ydes en særlig indsats. Loven understreger forebyggelselementet, og der lægges vægt på en samlet helhedsorienteret indsats, der kan bidrage til at forbedre den enkeltes sociale funktion,

udviklingsmuligheder og livsudfoldelse – og understøtte den enkeltes muligheder for en selvstændig tilværelse. Indsatsen bør sigte mod at styrke den enkeltes muligheder for aktiv deltagelse i samfundslivet, herunder personlig udvikling, aktivering og social integration

Efter § 10 og § 12 i lov om social service skal kommunalbestyrelsen sørge for, at enhver har mulighed for at få gratis rådgivning. Rådgivningen skal kunne gives som et anonymt og åbent tilbud. Formålet med rådgivningen er at forebygge sociale problemer og hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder. Rådgivningen skal stilles gratis til rådighed for alle borgere, der har behov for rådgivning. Rådgivningen er ikke snævert begrænset til rådgivning inden for det sociale område, men skal være et bredt tilbud, der kan bidrage til at forebygge, at der opstår sociale problemer, og som kan styrke den enkeltes muligheder for at overkomme opståede problemer. Rådgivningen gælder både over for voksne, unge og børn. Alle grupper har krav på, at rådgivningen tilbydes som et åbent og anonymt tilbud, når rådgivningen ikke er kombineret med andre ydelser.

§ 109 i lov om social service pålægges kommunalbestyrelserne at give kvinder og deres børn, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold tilbud om midlertidigt ophold i boformer til kvinder. Under opholdet modtager kvinderne og børnene omsorg og støtte.

Derudover skal kommunalbestyrelsen – ligeledes i medfør af § 109 - tilbyde støtte og vejledning fra en familierådgiver til kvinder med børn i forbindelse med udflytningen fra et krisecenter, og indtil kvinden og børnene er etableret i egen bolig. Rådgivningen gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen mv. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen skal iværksættes, når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og fortsætte indtil kvinden og børnene er etableret i egen bolig. Desuden skal alle børn, som ledsager deres mor på krisecenter, tilbydes psykologbehandling. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset, hvor længe opholdet varer.

Jeg kan desuden oplyse om, at kommunen er forpligtet til at yde støtte til børn og unge med særlige behov herfor. Hvis det må antages, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, skal kommunen undersøge barnets forhold jf. servicelovens § 50. På baggrund af undersøgelsen tages stilling til, om barnet eller den unge har brug for særlig støtte, og i bekræftende fald hvordan støtten bør tilrettelægges.

Kommunen kan på den baggrund tilbyde barnet eller den unge og dennes familie en lang række forskellige former for støtte, jf. serviceloven § 52. Støtten kan enten være rettet mod barnet eller den unge eller mod familien.

Kommunen har blandt andet mulighed for at yde støtte i form af familiebehandling eller behandling af barnet eller den unges problemer og aflastning. Støtte skal i hvert enkelt tilfælde udformes på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og families forhold.

Inden kommunen træffer afgørelse om støtte efter servicelovens § 52, skal kommunen have haft en samtale med barnet eller den unge. Det gælder desuden generelt om støtte til udsatte børn og unge, at deres synspunkter altid skal inddrages og tillægges passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed. I forlængelse heraf gælder det, at barnets eller den unges vanskeligheder så vidt muligt skal løses i samarbejde med familien, og så vidt muligt også med familiens medvirken.

Samtidig gælder det, at hjælpen til udsatte børn og unge skal være sammenhængende og helhedsorienteret. Der lægges herunder vægt på, at indsatsen baseres på et tværfagligt samarbejde i det omfang, der er behov herfor.

Der findes desuden en række telefon og chat-linjer, hvor børn kan få råd og vejledning, fx hvis de bliver udsat for eller overværer vold i hjemmet. Det gælder blandt andet Børns Vilkårs "Børnelinket".

Derudover har satspuljepartierne i forbindelse med Barnets Reform aftalt at tydeliggøre den udvidede underretningspligt således, at det fremgår tydeligt, at offentlige ansatte har pligt til at underrette kommunen i tilfælde af mistanke om vold eller andre overgreb i hjemmet. Dette vil også gælde fx sundhedsplejersker og læger på skadestuer, der måtte få mistanke om disse forhold.

Jeg har endvidere indhentet nedenstående bidrag fra Justitsministeriet den 27. november 2009, som jeg skal henholde mig til:

"I den henvendelse, der omtales i spørgsmål nr. 61, er der redegjort for en konkret sag mellem 2 forældre, hvor forholdet beskrives som konfliktfyldt og præget af vold og trusler. Der er i henvendelsen bl.a. rejst spørgsmål om samvær og børns bopæl på baggrund af en konkret sag herom, som verserer ved statsforvaltningen.

Justitsministeriet finder det rigtigst ikke at kommentere den konkrete sag nærmere, men kan mere generelt oplyse, at alle afgørelser om forældremyndighed, bopæl og samvær skal træffes med udgangspunkt i, hvad der er bedst for barnet, jf. herved forældreansvarslovens § 4.

Afgørelser om barnets bopæl træffes af retten i medfør af forældreansvarslovens § 17 og afhænger af en konkret og individuel vurdering af barnets forhold og de øvrige momenter i en sag. Af forarbejderne til bestemmelsen

fremgår, at der ved afgørelser om barnets bopæl bl.a. kan lægges vægt på barnets tilknytning til forældrene, forældrenes personlige egenskaber og på, hvordan barnet vil reagere ved eventuelt at skulle skifte institution, skole mv. som følge af en flytning. I tilfælde, hvor den ene forælder eller den hidtidige bopælsforælder uden rimelig grund har hindret den anden forælders kontakt til barnet, fremgår det af forarbejderne, at retten bør anlægge et fremtidsorienteret perspektiv ved vurderingen af, hvad der er bedst for barnet. I denne vurdering indgår det med betydelig vægt, i hvor stort et omfang barnet belastes af bopælsforælderens adfærd, samt hvem af forældrene, der fremover må anses for bedst egnet til at samarbejde omkring barnet i det daglige og sikre barnets kontakt til den anden forælder. Forekommer der vold og trusler i familien indgår dette med betydelig vægt i vurderingen af, hvad der skønnes bedst for barnet.

Både statsforvaltningen og retten kan under en sag om barnets bopæl efter anmodning træffe en midlertidig afgørelse om barnets bopæl, jf. forældreansvarslovens § 26. Afgørende for vurderingen af, om der skal træffes en midlertidig afgørelse om barnets bopæl er, hvad der er bedst for barnet under den fortsatte behandling af sagen.

Af lovens § 19, stk. 1, fremgår det, at barnet har ret til samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos, og at det er begge forældres ansvar, at dette samvær virkeliggøres. Samværrets nærmere omfang fastsættes ud fra en konkret vurdering af, hvad der er bedst for barnet.

Ved afgørelser i medfør af forældreansvarsloven er det et grundlæggende princip, at barnets perspektiv skal belyses. Barnets perspektiv kan belyses på flere måder. Det kan ske ved en samtale med barnet, en børnesagkyndig undersøgelse eller på anden måde.

Inddragelse af barnet i form af en egentlig samtale afhænger af det konkrete barns alder og modenhed. En samtale med barnet skal gennemføres på den for barnet mest skånsomme måde. Under en samtale i statsforvaltningen vil en børnesagkyndig bl.a. vurdere, om barnet kan antages at kunne overskue konsekvenserne og rækkevidden af de forhold, som samtalen skal dreje sig om.

Under sagsbehandlingen vurderer statsforvaltningen endvidere, om barnets perspektiv skal belyses yderligere. Dette kan f.eks. ske gennem børnesagkyndige erklæringer eller udtalelser fra eksempelvis barnets institution eller skole.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at statsforvaltningen i forbindelse med behandlingen af en sag om forældremyndighed, om barnets bopæl eller om samvær vejleder forældrene om muligheden for at fastsætte midlertidigt samvær under sagens behandling. Statsforvaltningen er særligt opmærksom

på at vejlede om muligheden for at fastsætte midlertidigt samvær, når der ikke er samvær mellem barnet og den samværssøgende, eller når der kun er kontakt i meget begrænset omfang.

Justitsministeriet kan i øvrigt vedrørende den politimæssige indsats på området for voldsramte kvinder henvise til Justitsministeriets besvarelse af 7. juli 2009 af spørgsmål nr. 470 (Alm. del) fra Folketingets Socialudvalg. Besvarelsen vedlægges.

Endelig kan det oplyses, at justitsministeren netop har bedt Strafferetsplejeudvalget om at se på reglerne om tilhold og bortvisning og i den forbindelse bl.a. vurdere, om der bør indføres en ordning med GPS-overvågning af voldelige mænd.”

Karen Ellemann

/ Peter Juul